СӨЙ ГОМЕРНЕ. СӨЙ ХАЛЫКНЫ. СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ
ОБЩЕСТВЕННО ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга | №108 (7281) | 10 сентябрь, 1991 ел. СИШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен

Укулар башланды

Район халык мәгарифе бүлеге каршындагы уникенче педагогик классларда занятиеләр башланды.

Икенче ел инде бу класслар мәктәпкәчә учреждениеләр өчен кадрлар әзерли. Быел группага 40 лап шәкерт тупланды. Аларның күбесе эш белән укуны чиратлаштырып алып баралар. Занятиеләр исә теоретик белем бирү белән бергә балалар белән эшләүдә практик күнекмәләр булдыруны да максат итеп оештырыла.

Халык депутатларының Октябрь район Советының бишенче сессиясе турында

ИНФОРМАЦИОН БЕЛДЕРҮ

6 сентябрьдә халык депутатларының егерме беренче чакырылыш Октябрь район Советының бишенче сессиясе булды.

Сессия беренче көн тәртибе итеп 30 нчы Түбән Чаллы сайлау округы буенча 1991 елның 12 июнендә Октябрь район Советына сайланган депутат Әнәс Нәбиуллович Рәхмәтуллинның депутатлык вәкаләтләрен таныды.

Шуннан соң башкару-күрсәтмә бирү функцияләрен йөкләү турында карар кабул ителде.

Аннан соң сессиядә халык депутатларының Октябрь район Советы органнарының эшен оештыру мәсьәләләре каралды. Октябрь район Советы рәисенең беренче урынбасары итеп Владимир Васильевич БОГАТИКОВ, өч рәис урынбасарының икесе итеп Адлер Ибраһимович ГАЗИЗУЛЛИН һәм Галимҗан Шакирович НУРГАЛИЕВ сайланды.

Сессия шулай ук район Советы президиумы составын яңартты, совет бүлекләре һәм идарәләре, аларның җитәкчеләрен раслауны да карады.

Көн тәртибенең өченче, төп мәсьәләсе буенча «Халык депутатларының Нурлат шәһәр Советы башкарма комитетының коммуналь хуҗалыклар объектларын тагын да үстерү һәм аларның тотрыклы эшчәнлеген тәэмин итү буенча эше турында» доклад белән шәһәр Советы рәисе М.М. ФӘРРАХОВ чыкты. Доклад буенча фикер алышуларда «Нурлатнефть» НГДУсы начальнигы депутат М. М. ХУҖИН, Бөтенроссия сукырлар җәмгыятенең район оешмасы рәисе Ф. Н. ХАҖИМОРАТОВ, шәһәрнең 1 нче мәктәп укытучысы депутат А. Ф. НИКОЛАЕВ, район үзәк больницасы баш врачы депутат З. А. ШАБАЕВ, Егоркино авыл Советы рәисе Л. Ф. БЕЛОВ, күптармаклы производство предприятиесе начальнигы Ф. И. ГАЙНУЛЛИН, җылылык челтәре начальнигы Р. Г. ХӘСӘНОВ иптәшләр катнаштылар.

Сессия әлеге көн тәртибе буенча тиешле карар кабул итте. Аннан соң районны газлаштыру буенча Октябрь район Советы рәисенең беренче урынбасары В. В. БОГАТИКОВ информациясе тыңланды. Сессиядә халык депутатларына бирелгән наказларның үтәлеше барышы турында информацияне район Советы рәисе урынбасары Г. Ш. НУРГАЛИЕВ ясады.

Сессиядә халык депутатларының район Советы план-бюджет комиссиясе составына депутат Әнәс Нәбиуллович РӘХМӘТУЛЛИН кертелде.

Соңгы көн тәртибе итеп сессия халык депутатларының Октябрь район Советы президиумының фермер (крестьян) хуҗалыклары оештыру буенча карарларын раслады.

Сессия эшендә район Советы депутатларыннан тыш ТССР халык һәм шәһәр, авыл Советы депутатлары, колхоз, совхоз, предприятие, оешма, җәмәгать оешмалары, кооперативлар, кече предприятиеләр, фермер хуҗалыклары җитәкчеләре катнашты.

Халык депутатларының Октябрь район Советы

КАРАРЫ

Халык депутатларының Октябрь район Советы органнары эшен оештыру турында

Халык депутатларының Октябрь район Советы карар кылды:

Башкару-күрсәтмә бирү властен көчәйтү максатыннан, Татарстан ССРның «Татарстан ССР да халык власте нигезләре турында» Законына нигезләнеп, башкару-күрсәтмә бирү функцияләрен тормышка ашыруны халык депутатларының район Советы президиумына йөкләргә.

Халык депутатларының район Советы

президиумы карары

Совет рәисе Х. Х. МОРАДЫЙМОВ: гомуми җитәкчелек һәм авыл хуҗалыгы, финанслар, дәүләт страхованиесе, налог инспекциясе, банк эшчәнлеге, экономика, җир, экология, кадрлар һәм махсус эшләр, җәмәгать тәртибен саклау, янгын куркынычсызлыгы, социаль законлылык, гражданнар оборонасы мәсьәләләре белән шөгыльләнә.

Совет рәисенең беренче урынбасары В. В. БОГАТИКОВ: капиталь төзелеш, торак-коммуналь хуҗалык, газ хезмәте, транспорт һәм элемтә, төзелеш оешмалары, электр челтәре эшчәнлеге өчен җаваплы.

Совет рәисе урынбасары Т. А. НАЗАРОВА: даими комиссияләр, депутатлар эшчәнлеге, эш белән идарә итү (хуҗалык мәсьәләләреннән тыш), ЗАГС, архив, бүләкләүләр мәсьәләләре өчен җаваплы.

Совет рәисе урынбасары А. И. ГАЗИЗУЛЛИН: юл төзелеше, сәламәтлек саклау, халык мәгарифе, культура, видеоберләшмәләр, яшьләр, физкультура һәм спорт, социаль тәэминат, җәмәгать оешмалары эшчәнлеге өчен җаваплы.

Совет рәисе урынбасары Г. Ш. НУРГАЛИЕВ: экономика бүлеге, сәүдә, көнкүреш хезмәте, җирле производство, ТНП, кооперативлар эшчәнлеге өчен җаваплы.

БҮЛЕКЛӘР һӘМ ИДАРӘЛӘР:

авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе, финанс, эчке эшләр, халык мәгарифе, культура, экономика, социаль-тәэминат бүлекләре, оештыру, Советлар эшчәнлеге мәсьәләләре буенча, архитектура һәм шәһәр төзелеше, капиталь төзелеш һәм социаль-көнкүрешне төзекләндерү, яшьләр эше, физкультура һәм спорт буенча, эшләр белән идарә итү бүлекләре, юл-ремонтлау-төзү идарәсе, тармакара производство предприятиесе, ЗАГС бюросы, хезмәт һәм аңа урнаштыру бюросы.

Халык депутатларының Октябрь район Советы

КАРАРЫ

Халык депутатларының Октябрь район Советы президиумы составындагы үзгәрешләр турында

Халык депутатларының Октябрь район Советы карар кылды:

1. Халык депутатларының Октябрь район Советы президиумы составына түбәндәге иптәшләрне кертергә:

ГАЗИЗУЛЛИН Адлер Ибрагимович—халык депутатларының Октябрь район Советы рәисе урынбасары.

НУРГАЛИЕВ Галимҗан Шакирович—халык депутатларының Октябрь район Советы рәисе урынбасары.

2. Халык контроленың Октябрь район комитеты бетерелү сәбәпле, Фатыйх Миңнеханович Галимовны халык депутатларының Октябрь район Советы президиумы члены вазифаларыннан азат итәргә.

Халык депутатларының район Советы

КАРАРЫ

Халык депутатларының Октябрь район Советы бүлекләре һәм идарәләре һәм аларның җитәкчеләрен раслау турында

Халык депутатларының Октябрь район Советы халык депутатларының Октябрь район Советы башкарма комитетының түбәндәге бүлекләрен һәм идарәләрен бетерергә карар итте: агропромышленность, финанс, эчке эшләр, халык мәгарифе, культура бүлекләре, план комиссиясе, социаль-тәэминат, төзелеш һәм архитектура эшләре, капиталь төзелеш һәм социаль көнкүреш, төзелеш, хезмәт һәм социаль мәсьәләләр, физкультура һәм спорт мәсьәләләре, эш белән идарә итү, юл ремонтлау-төзү идарәсе, күптармаклы производство предприятиесе, ЗАГС.

Халык депутатларының Октябрь район Советының түбәндәге бүлекләре һәм идарәләрен оештырырга: авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе, финанс, эчке эшләр, халык мәгарифе, культура, экономика, социаль тәэминат бүлекләре, оештыру, Советлар эшчәнлеге мәсьәләләре буенча, архитектура һәм шәһәр төзелеше, капиталь төзелеш һәм социаль-көнкүрешне төзекләндерү, яшьләр эше, физкультура һәм спорт буенча, эшләр белән идарә итү бүлекләре, юл-ремонтлау-төзү идарәсе, тармакара производство предприятиесе, ЗАГС бюросы, хезмәт һәм аңа урнаштыру бюросы.

Башка эшкә күчү сәбәпле, Р. Р. Вәлиевны район Советы башкарма комитетының управляющие вазифаларыннан азат итәргә.

Пенсиягә китү сәбәпле, Т. Л. Сиплатованы ЗАГС бюросы мөдире вазифасыннан азат итәргә.

Район Советының авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек бүлеге начальнигы итеп Әнәс Нәбиуллович РӘХМӘТУЛЛИН, финанс бүлеге мөдире итеп Рәшит Габдрахманович БИЛАЛОВ, эчке эшләр бүлеге начальнигы итеп Владимир Викторович ИВАНОВ, халык мәгарифе бүлеге мөдире итеп Нәбиулла Хәйруллович АБДУЛЛИН, культура бүлеге мөдире итеп Рафик Хаҗипович МОРАДЫЙМОВ, экономика бүлеге мөдире итеп Галимҗан Шакирович НУРГАЛИЕВ, социаль тәэминат бүлеге мөдире итеп Лидия Николаевна ДИЛМӨХӘММӘТОВА, оештыру бүлеге мөдире итеп Фәрит Шәяхмәтович ГАЛИМОВ, Советлар белән эшләү бүлеге мөдире итеп Галина Валентиновна МАЛИКОВА, архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге мөдире итеп Людмила Федоровна БАТЫРШИНА, капиталь төзелеш һәм социаль-көнкүрешне төзекләндерү бүлеге мөдире итеп Юрий Петрович КУЗНЕЦОВ, яшьләр эше, физкультура һәм спорт бүлеге мөдире итеп Флюра Рәшитовна НОГМАНОВА, управляющий итеп Владимир Иванович ТРЕМБОВИЦКИЙ, юл ремонтлау-төзү идарәсе начальнигы итеп Анатолий Кузьмич САВИНОВ, күптармаклы производство предприятиесе начальнигы итеп Фәрит Исламович ГАЙНУЛЛИН, ЗАГС бүлеге мөдире итеп Алевтина Яковлевна МАТРОСОВА, хезмәт һәм хезмәткә урнаштыру бюросы мөдире итеп Роза Абдулловна ӘХМӘТСӘГЫЙРОВАны расларга.

Җирдән нәтиҗәле файдаланыйк

Җир—безне туендыручы, кешелек җәмгыятенең яшәешен тәэмин итүче чыганак. Сер түгел, без аның мөмкинлекләрен тулы куәткә эшкә җигә алганыбыз юк әле. Элек крестьян, ялгыз хуҗа аны тиешенчә эшкәртә алмаган. Кумәк хуҗалыклар төзелгәч, акрынлап аны җирдән биздергәннәр, чөнки материаль кызыксындыру булмаган: башта ул үстергән барлык икмәкне дәүләткә тапшырып бетергәннәр; өстәвенә хезмәт өчен түләүнең тигезләү системасы крестьянның соңгы нәтиҗәләр белән кызыксынуын юкка чыгарган.

Бу чигерешне мин ни өчен ясыйм? Тоталитар система авыл кешесенә калдырган бу «мирас» аркасында элек-электән игмәген читкә чыгарган дәүләт хәзер үз халкын да тәэмин итә алмый. Ел саен без валютага 30—40 миллион тонна ашлык сатып алабыз. Елның—елында башка төр авыл хуҗалыгы продукциясе дә куплап чит илдән кертелә. Ә шул ук вакытта күпме икмәк, яшелчә уңышы басуда ук югала. Бу яктан үткән ел аеруча гыйбрәтле булды, республикабызда гына да күпме гектардан ашлык, яшелчә җыелмый кар астында калды.

Нәкъ әнә шул сәбәп җирне аны игүчеләргә бирүне таләп итте. Республикабызда һәм районда фермер хуҗалыклары төзелә. Бер үк вакытта шәһәрдә яшәүче халыкны азык-төлек, яшелчә белән тәэмин итү максатларында теләүчеләргә җир бирү турында ил күләмендә карар кабул ителгән иде. Әлеге карарны гамәлгә ашыра барып, район Советы каршындагы җир реформасы һәм җир ресурслары комитеты Норлат халкына да җир бирә башлады. Комитет карары нигезендә Хафизов исемендәге колхоздан больница һәм мәгариф работникларына 17 гектарда җир бүленде. Җир—шәһәрнең борын төбендә, ягулык салу станциясе белән янәшә, юл аркылы гына чыгасы.

Хәер, быел яз бүленгән башка дача участоклары да, халык теләген исәпкә алып, якын урыннан, җәяүләп йөрерлек арадан бүленде. «Норлатнефть» нефть һәм газ чыгару идарәсенә бирелгән участок та шәһәр кырыена килеп төртелә диярлек.

Алынган участокларда байтак хуҗалар көнә белән эш башладылар, яшелчә, суган, бәрәңге утырттылар. Берничәләре өйчек, сарай, бәдрәф коруга керешле, чынлап торып үз җирендә хезмәткә алынды. Бу аларның галәләренә зур терәк, үзләрен азык-төлек белән тәэмин итүдә нык булышачак.

Кызганычка каршы, җирнең яңа хуҗаларының бер ишесе үзенә бирелгән участоклардан файдаланмый әле. Шәһәр яны зонасында безнең авыл Советы территориясенә кагылышлы басулар җәелеп ята. Аларны карап узганда йөрәк әрни. Алда телгә алган җирләрдә дача участокларының күбесе чәчелмәгән, анда рәхәтләнеп чүп үләннәр үсеп утыра.

Хәер, җирдән тиешенчә файдаланмаучы хуҗалар болар белән генә чикләнми. «Октябрьскагропромхимия» урнашкан шәһәрнең көньяк-көнбатыш өлешендә «Кондырча» колхозының җирен төрле оешмаларга биргәннәр иде. Анда да шул ук хәл, бер өлешендә бәрәңге, янәшә участокта ук алабута. 99 нчы СПТУ тирәсендәге «Рассвет» совхозы кырын да күбесенчә чүп үләннәр басып киткән. Бер сүз белән әйткәндә, җир ялкау хуҗаларга бирелгән булып чыкты. Участок сораганда аяк терәп сөйләшкән, аны якыннан, уңдырышлы туфрактан дәгъвалаганнарның күбесе аның кадерен белми икән әле: уңдырышлы кара туфракны да шәхси мәгъфәгатьләре өчен файдаланмадылар.

Бу уңайдан түбәндәге саннарны да чагылдырып узасы килә. Хафизов исемендәге колхозда, мәсәлән, соңгы ун елда һәр гектар сөрү җирендә 12 центнер бөртекле ашлык, 23 центнер шикәр чөгендере, 85 килограмм ит, 380 килограмм сөт, 2 килограмм йон җитештерелгән. Аны бу колхоз бүлеп биргән барлык участокларга тапкырласаң әлеге саннар берничә дистәгә артачак. «Рассвет» совхозы, «Кондырча» колхозы ул җирләрен бүгенге шикелле әрәм калдыруга, чүп үләннәр үстерүгә юл куймаслар иде.

Моннан үзеннән-үзе нәтиҗә килеп чыга: һәр карыш җир исәптә булырга, ул кешеләрне туендыруга хезмәт итәргә тиеш. Кем дә кем шундый участок алган икән, аны нәтиҗәле файдаланырга бурычлы. Бу аның үзе һәм ил өчен дә файдалы иш.

В. ШӘЙХЕТДИНОВ,
халык депутатларының Кормыш авыл Советы рәисе, РСФСРның атказанган агрономы.

РЕДАКЦИЯДӘН: Бу борчулы сигнал уңаеннан район Советы каршындагы җир реформасы һәм җир ресурслары комитеты рәисе Рифкать Хатыйпович Хәсәновка мөрәҗәгать иттек. Ул түбәндәгеләрне сөйләде:

—Вәлиулла Хөснуллович фикерләре белән килешәм, дача өчен бүленгән җирләрдән ифрат начар файдаланалар әле. Моның сәбәпләре төрле. Хафизов исемендәге колхозның телгә алган участокларына уҗым чәчелгән иде, алар быел файдалангач кына бүленде. Аннан соң ул участокларда язгы сөрү үткәрелде, технология сакланмады, зур-зур кантарлар утырып калды. Дача участоклары булгандә язгы чәчү өчен кулай сроклар да узган иде инде.

«Октябрьскагропромхимия»гә каршы юлның икенче ягында участок бәрәңге чәчү өчен төрле оешмаларга бирелгән иде. Һөнәр училищесы янындагы «Рассвет» совхозы кыры да шул максатка бүлеп калдырылды. Аерым хуҗалар аны буш калдырды, чүп үләннәрен чистартмавы да факт.

Кызганычка каршы, мондый участоклар алда санап үтелгәннәр белән генә чикләнми әле. Муса Җәлил исемендәге һәм Мичурин исемендәге колхозлар Норлат разведка бораулавы идарәсенә, район учреждениеләренә бирелгән участокларда да кысыр калган җир шактый очрый.

Җиргә мондый мөнәсәбәттән ничек арынырга? Алынган дача участокларын файдалану буенча һәр предприятие яисә оешма каршында ширкәтләр оештырыла. Беренче сорау аларның җитәкчеләренә кагыла. Һәр хезмәт коллективында профсоюз комитеты кумәк бакчаны тоту турында кайгыртырга тиеш.

Бу, әлбәттә, район Советы каршындагы җир комитетыннан да мондый участоклардан нәтиҗәле файдалану өчен җаваплылыкны киметми. Безнең комитет моңа ныклы контрольлек алып барырга, әгәр җирдән файдалану буенча гомуми таләп ителгән шартларны бозучы булса, аны алуга кадәр барып җитәргә мөмкин. Сүз уңаеннан әйткәндә, алда телгә алынган участокларда җирдән файдалану буенча тәртипсезлекләр өчен конкрет предприятие яисә оешмага карата штраф санкцияләре кулланылачак.

Безнең эштә тагын бер тоткарлык бар әле, ул җирнең бәясе булмауда. Яңа елдан башлап җиргә салым кертелә. Ул чагында конкрет чара күрү мөмкинлеге дә артачак.

Беркайда да сынатмый

Хафизов исемендәге колхозда Гөлсирә Мингатовна Морадыймова кышын сарыклар карауда, җәен чөгендерче булып эшли. Тырышлыгы һәм уңганлыгы аркасында ул коллективта да абруй казанды. Нинди генә җаваплы участокка беркетсәң дә сынатмас, эшен җиренә җиткереп үтәр. Аның ире Сәгыйть тә шул ук хуҗалыкта чабан булып эшли һәм үз вазифасын төгәл башкара. Шул рәвешчә алар туган колхозларына үзләреннән зур ярдәм күрсәтәләр. Бүгенге көндә Гөлсирә чөгендер уңышы җыя.

Рәсемдә: Г. М. Морадыймованы күрәсез.

Фермер учагы сүнмәсме?

Фермер булып яши башлаган көннән бирле Миннеәсма да, киленә дә ял күрми башладылар. Сыерларны савып, эшне бетереп кергәндә инде тәмам караңгы төшкән була, кыл кыймылдатырлык та хәлләре калмый. Авызыннан бер зарлану сүзе дә ишетмәссең. Ире Гомәр дә, үзе дә, уллары Рамил һәм киленнәре Миңнегөлдән кала күп эш майтара алмаслар иде анысы.

Рамил терлекләрне көтүлеккә алып чыга, алып кайта. Терлек азыгын да ул ташый. Элек транспортка мохтаҗлык кичерәләр иде, хәзер исә бу бәладан да котылдылар. Йортларында яшел масса ташу өчен Т-40 тракторы, «Москвич» һәм йөк сыешлы җиңел машиналары бар. Берәр йомышны үтәргә кирәк булса, фермерга бер утырып кузгалу гына җитә.

...Фома авылы өстен кара болытлар каплап алды. Озак та көттерми яңгыр тамчылары тәрәзә пыялаларын челтәрли дә башлады. Мондый әчпошыргыч көннәрдә, эштән бушаган араларда Рамил кулына тальян гармун ала һәм тирә-юньгә популяр булган яңа җыр яңгырый.

Тып-тын калган туган авыл,
Йоклый авыл, сүнгән уты.
Йөрим таңда урамында,
Күңел уйный, керми йокы...

Аннан ул гадәттәгечә ишек алдына чыгып баса. Бәрхет кебек йомшак, тәпсез күк йөзенә карап торырга ярата ул. Әле аларның фермер булып эшли башлауларына ике генә ел. Күп түгел әле бу. Һәм шуңа да сорау туа: Рамил белән Миннегөл, әниләре Миннеәсма һәм әтиләре Гомәр —Садретдиновлар гаиләсе фермер учагын сүндермичә саклый алырлар микән?

Г. РӘХИМОВА.

Безгә язалар

Радио эшләми

Хөрмәтле редакция! Сезгә үзебезнең үтенечебезне язарга булдык. Без Кизләү авылы кешеләре җирле радио-элемтәнең начар эшләвеннән интегәбез. Ә менә соңгы айларда без радио тыңлаудан бөтенләй мәхрүм. Район элемтә бүлегенә мөрәҗәгать иткән идек, анда безгә: «Сезнең радиоэлемтә Чистай ЭТУСының Октябрь цехына буйсына, алар карарга тиеш»,—дип җавап бирделәр. Ә бит радионокталар өчен акчаны һәр ай саен вакытында (эшләмәсә дә) түләп барабыз. Хәер, акча җыйган вакытта төнге сәгать 10 нар тирәсендә булса да берәр атна эшләтеп алалар алуын.

Хәлне ачыклауда булышуыгызны үтенеп:

ГАЛИЕВ,
ГАНИЕВ,
УРАЗГИЛЬДИЕВ.

РЕДАКЦИЯДӘН: Бу хатны алгач, язылганнарның дөреслеген тикшерү өчен Кизләү почта бүлекчәсе белән элемтәгә кердек. Анда, чынлап та, хатта язылганнарның дөреслеген, Кизләү радионокталарының тәэсклеге өчен җаваплы монтерның авылда инде ике айлап күренмәвен расладылар. Шуннан соң, без Чистай ЭТУСының Октябрь цехы начальнигы урынбасары В. Л. Осиповны да бу хат белән таныштырдык. Ул болай дип җавап бирде: «Бүгенге көнгә бу радионокталар өчен җавап бирүче монтер Р. Сафиуллин Кискле авылы АТСында һәм радио узелында техник җиһазларга инвентаризация үткәрә. Шул эш тәмамлануга монтер Кизләү авылына җибәреләчәк».

Игелекле шофер

Куе бөдрә чәчле, тазарак гәүдәле шофер Владимирны бөтен Норлат кешесе белә. Ул үзен эштә тиз арада яхшы яктан танытып өлгерде. Башка шоферларның тукталышка килеп җитүен өчәр-дүртәр сәгать тилмереп көткәндә, Владимир инде ике-өч рейс әйләнергә өлгергән булыр. Ул булса...юлда автобусны туктатып, йөгереп килүче хатынны да, минем шикелле карт-карчыкны да утыртыр. Аягым аксап китү сәбәпле шәһәрнең үзәгеннән аэропортка кадәр җәяү кайтуы бик кыенлашты. Башка шоферлар читтән карап үткәндә, ярый әле Владимир Атяшев безнең яннан тизләтеп узмый. Шундый әйбәт, игелекле шофер булганга язасым килде дә инде бу язманы. Мең рәхмәт Владимирга.

Н. ӘГЪЗАМОВА,
пенсионер,
Норлат шәһәре.

Ышанычлы кулда

Фуражчы хезмәте колхоздагы башка һөнәрләр кебек үк бик мәшәкатьле, тынгысыз хезмәт. Зинаида Фроловна Андреева инде күп еллар буе шул вазифаны үти. Көненә өчәр тапкыр салкында да, эсседә дә 12 олауга силосын да, чөгендерен дә, печәнен дә, сенажын да үлчәп җибәрергә кирәк бит. Зинаида Фроловна үзенең зур җаваплылык белән каравы аркасында мактауга лаек. Нәкъ шуңадыр мөгаен, терлек азыгы үлчәп тору аңа ел саен зур ышаныч белән тапшырыла.

Т. ДЕРБЫШЕВ.
Хафизов исемендәге колхоз.

Безнең рейд

Чимал хәзерләү ничек бара?

Чөгендер алуны тикмәгә генә икенче урак димиләр. Бер яктан аның үз вакыты бар, икенче яктан һава торышының үзгәреп китүе һәр сәгать саен куркытып тора. Яңгырга киттеме, татлы тамырны чыгару шактый катлаулана, заводка да түбән сыйфатлы чимал килә. Шунлыктан, бу җаваплы уракка заводның да, хуҗалыкларның да ныклы, тирәнтен хәзерлек белән эш башлаулары таләп ителә. Ике якның да хәзерлеге шул таләпләргә җавап бирәме, бу кызу көннәрдә эшләүчеләр өчен канәгатьләнерлек шартлар тудырылганмы соң? Нәкъ шул хакта кызыксынып, заводның чимал кабул итә башлавына 4 көн була дигәндә без Норлат шикәр заводына рейд оештырдык.

Юлыбыз килгән товарның яраклылыгын билгеләү пунктыннан (браковая) башланды. Биредә йөк төялгән машиналар берөзлексез килеп тора, килгән берсе тоткарлыксыз үлчәүгә үтәләр. Әле массовый ташу башланмаган. График буенча чимал районның җиде хуҗалыгыннан һәм шулай ук Аксубай, Чирмешән районнарыннан килә. Беренче карашка барысы да тәртиптә сыман. Ләкин журналларга күз салсаң, график бозылу очракларын күзәтергә була. Кабул итү иртәнге сәгать 6 дан башлана. Хафизов исемендәге колхоз машинасы нәкъ шул вакытка килеп баса да. Бумнарга (чөгендерне кагатларга өю машиналары) артык көч килмәсен өчен, машиналарның бер ритмда, график буенча килүе зарур. Ләкин Муса Җәлил исемендәге, «Путь к коммунизму» колхозлары,«Рассвет» совхозы, мөгезле эре терлекләр симертү буенча хуҗалыкара берләшмә ритмны бозып 2—3 сәгатькә соңрак китергәннәр иде. Әлегә мондый кимчелек бумнар эшенә әлләни зыян китерми, әмма массовый ташу башлангач зур тоткарлыклар китереп чыгарачак. Ә башка елларда биредә чиратта торып шактый интегергә туры килә. Бу хакта «Большевик» колхозыннан килгән (ул анда НУРБ дан җибәрелгән) КамАЗ шоферы В. В. Маркелов та ачынып сөйләде.

—Колхозлардан машиналарның кирәгеннән артык йөрүе ике як өчен дә зур кыенлыклар китерә. Әйтик, минем былтыргы тәҗрибәм буенча «Большевик» колхозында чөгендер ташу өчен дүрт КамАЗ да өлгереп тора. Тик шул дүрткә тагын 7—8 өстәлә әле. Без башта төяргә чират көтәбез, аннан соң ярты көн завод янында торабыз. Уйлап карасаң, колхоз шул машиналар өчен күпме акча югалта, күпме ягулык-майлау материаллары әрәм итә. Әйтик, Чистайдан яисә Яр Чаллыдан килгән машина берничә тапкыр Норлатка килерлек ягулыкны бер тапкыр өенә кайтып кына

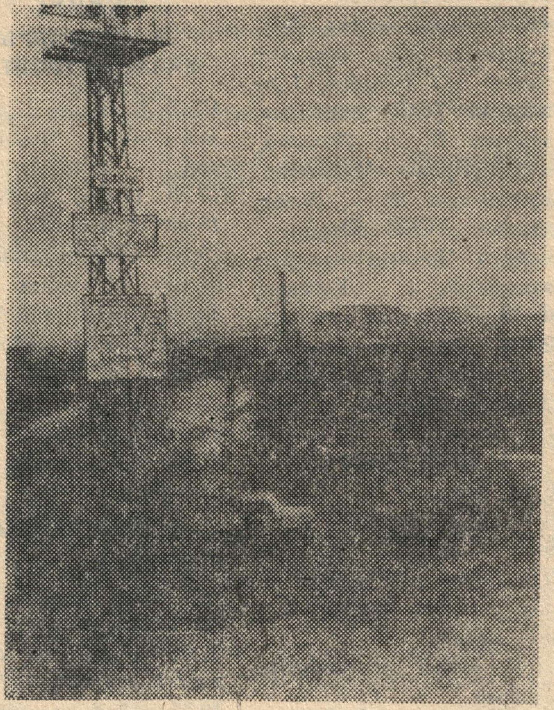

бетереп килә. Гомумән, шоферларның эшкә карата кызыксынучанлыгы да кими.

Әлегә чират юк, бар да тәртиптә, әмма кайбер шоферлар үзләренә икенче яктан зыян ясыйлар: биргә товар-транспорт накладнойларын тутырып бетермичә тапшыралар. Дөресрәге, бу звено җитәкчеләренең гаебе булып чыкты. Күрәсең, алар бу хакта хәбәрдар түгел, нәтиҗәдә колхозга да, шоферга да зыян килә: завод товар-транспорт чыгымнары өчен түләми. Мәсәлән, Муса Җәлил исемендәге, Хафизов исемендәге колхозлардан, хуҗалыкара берләшмәдән шундый накладнойлар килә.

Үлчәү пунктыннан бумнарга таба юнәлдек. Барлыгы 13 бум хәзерлектә, әлегә аларның дүртесе гамәлдә. Биредә бумчыларның төшке аш вакыты иде. Ләкин без уйлаганча, кайнар аш түгел, ә ипи һәм помидор, суган белән тамак ялгауларын күрергә туры килде. Ә бит алар иртәнге 6 дан төнге 10 га кадәр эшләячәк. Бумчылар нәкъ шул хакта канәгатьсезлек белдерделәр.

—Дүртенче көн эшлибез, безне тукландыру турында кайгыртучы юк әле,—дип башлады сүзен күп еллар буе шул заводта эшләүче М. П. Спасов.—Әгәр дә монда коры-сары белән тукланмыйча, өйгә яисә ашханәгә китсәк, күпме вакытны югалтабыз, чират тезелә. Шоферлар ягын нан да ризасызлык туа. Ә шунда гына буфет булса, без ашаганда шофер да ашый торыр иде.

Заводның профсоюз комитеты—эшчеләр сыйныфын яклаучы орган бу хәлгә ничек карый соң? Профсоюз комитеты рәисе Л. Н. Соколова бумчының сүзләрен раслады. Чыннан да, буфет мәсьәләсе кайгыртылмаган иде.

Чөгендернең сыйфатын тикшерү лабораториясе тулы хәзерлектә, пычраклыкны билгеләүче җайланма РЮПРО да, шикәрне билгеләүче автомат УЛС-1 дә төзек иделәр. Һәр хуҗалыктан килгән һәр бишенче машинаның чөгендереннән анализ алынды. Чимал кабул итә башлауның беренче көннәрендә, яңгырдан соң булганга, күрәсең, чөгендернең пычраклыгы югары була, ә хәзер ул нормаль —5 тән 12 процентка кадәр. Шикәрлелек буенча күрсәткечләр мактанырлык түгел, ул әлегә барлык хуҗалыклардан да түбәнрәк килә (базис 15,4). Лаборатория мөдире Мөхәммәтҗанова әйтүе буенча, кайбер хуҗалыклардан килгән чимал казып чыгарганнан соң җир өстендә озаграк яткан, шул сәбәпле шиңә башлаган иде.

Быел заводка килгән чималның күләмен, һәр хуҗалык күпме китерүен компьютер саный. Алдан ук аңа график программалаштырылган. Шуңа күрә графиктан чигенешләр исәпкә алынмаячак.

Якын көннәрдә массовый ташу башланачак. Алда саналган кимчелекләр бетерелмәсә, чимал кабул итүдә һәм хәзерләүдә зур тоткарлыклар килеп чыгуы мөмкин.

Н. ФОМИН,
авыл хуҗалыгы продуктлары хәзерләү һәм сыйфат буенча баш дәүләт инспекторы.

Ф. ГАЛИМОВА,
газета хәбәрчесе.

Яңа уку елы башланды

БИЛГЕНЕ УКУЧЫ КУЯ

«Мәктәп реформасы бер урында таптана», дип әйтү белән бүген килешеп булмас. Соңгы елларда мәктәп укытучысы туктаусыз эзләнә, яңа, заманча методик алымнар уйлап табарга тырыша, аларны практикада куллана.

Элек, укучыда укуга омтылыш көчле булган елларда, укытучыга эшләргә дә җиңелрәк иде. Соңгы елларда укучыларның күпчелеге дәресләргә начар хәзерлек белән килә, белем нигезләрен үзләштерү белән кызыксынмый башлады. Хәер, монда укучыларны да гаепләп булмый. Бүген безнең җәмгыятьтә югары белемле кешеләргә хезмәткә кызыксындырулы түләү юк. Киресенчә, белемле укытучы, медицина хезмәткәрләре, инженер, галим эшчедән кимрәк эш хакы ала. Шуңа күрә укытучыларның талантлылары квалификацияләрен үзгәртергә һәм мәктәптән төрле кооперативларга китәргә мәҗбүр булдылар. Алар урынына мәктәпләргә хәзерлексез кадрлар килә торды. Шулай да мәктәптә калган, зур тәҗрибә туплаган укытучыларның бер өлеше укыту процессында яңа, заманча укыту теориясен булдыруга зур өлеш кертте. Аларны моңа тормыш үзе этәрде дисәк тә ялгыш булмас.

Бүгенге методик алымнар шактый күп. Шулар арасыннан укытучы күбрәк укучыларның кызыксынуын арттырырдай методларны сайлап алырга тырыша. Яшәп килгән циркулярлар укучыга дәрестә 5 баллы система буенча билге куярга тәкъдим итәләр. Билге кую системасы электән үк яшәп килгән. Начарны яхшыдан аеру ысулы буларак, ул хәзер дә тормышта киң кулланылыш таба.

Шулай да төрле сәбәпләр аркасында дәрестә җавап бирә алмаган яки язма эшен эшли алмаган укучыга куелган «2»ле билгесе үзгәртелергә тиеш. Әгәр укучы «2»ле билгесе алса, ул шул фәнне һәм шул фәнне укыткан укытучыны яратмаячак. «Икеле» билгесенең беренчесе һәм икенчесе генә укучы психикасына көчле тәэсир итә. Соңыннан ул мондый билгегә күнегеп китә, үзенең көчсезлегенә ышанып җитә һәм фәнгә кул селтәргә мәҗбүр була. Укучыларның кайберләре «4»ле һәм «5»ле билгеләренә укып килгәндә кинәт кенә «3»ле билгесенә укый башлыйлар. Мондый очракта укытучы укучыга ярдәмгә килергә тиеш. Иң яхшысы зачет системасы белән эшләүгә күчү. Укытучыга дәресне алып баруны планлаштырганда укучыларның дәрестәге активлыгын тәэмин итү, үзара хезмәттәшлек һәм теләктәшлеккә ышанып эш итәргә кирәк. Укучы дәрестә бирелгән яңа материал белән дәрес башыннан кызыксына, дәрестә чагыштырулар, гомумиләштерүләр, нәтиҗә ясау кебек алымнар кулланып эш итә белсә, фәнгә ышанычы ныгый барса— бу укытучы дәрес барышында үз бурычын төгәл үтәгән дигән сүз. Бу очракта нинди дә сәбәпләр аркасында укучы шушы материал буенча киләсе дәресләрдә «3»ле билгесе алса да, аны үзгәртергә омтылачак.

Вакыт җитмәүне сылтау итеп, укучы җавап бирмичә торганда, яшь укытучылар укучыга «2»ле билгесе куярга ашыгалар. Материал эчтәлеген яхшы белгән укучы да кайвакыт сөйли башлар алдыннан бераз тартынып, уйланып басып тора. Мондый очракта аңа ярдәм итәргә кирәк. «2»ле билгесен куярга ашыгырга ярамый. Икеле билгесе куелган очракта да укучыны тиргәүнең берниндәи файдасы юк. Киресенчә, укучыга бу билгенең вакытлы гына булуына басым ясарга, әгәр ул хәзерләнеп әйбәт җавап бирсә, аны үзгәртергә мөмкин икәнлекне аңлатырга тырышырга кирәк.

40 ел элек, мин мәктәп эшеген укытучы буларак беренче тапкыр ачып кергәндә, педагогик яктан ныклы хәзерлегем булмаганга күрә, укучыларның дәрестә бик тәртипле булуын тәэмин итәргә тырышуымны хәтерлим. Чыннан да, минем дәресләремдә укучылар бик тыныч утыралар иде. Ләкин миңа тәҗрибәле укытучылар, мәктәп директоры, завуч ярдәмгә килделәр, дәреснең укытучы һәм укучының хезмәттәшлеге нәтиҗәсе икәнен аңлаттылар. Укучылар тыныч кына утырырга тиеш түгеллекне, тыңларга, язарга, сорарга, килешү яки каршы килүләрен белдерергә тиешлекне әйттеләр. Шул ук елларда мин еш кына «1»ле билгеләре тезеп чыга торган идем. Бер ай эчендә 2—3 «1»ле билгесе алучылар да булды. Ул кадәр «1»ле билгесе куйган өчен миңа мәктәп директорыннан шелтәләрне дә күп алырга туры килгәләде. Шунда инде теге «1»ле билгеләрен төзәтү чоры башлана иде.

40 ел мин шулай эшләдем. «1»ле, «2»ле билгеләрен соңгы елларда азрак куярга тырыштым, ләкин аларны төзәтү тәртибе шул ук калды. Соңгы 3—4 елда мин икелесез эшләп карадым, ләкин кайбер укучыларның дәресләргә җавапсыз каравы зачет системасын кулланырга этәрде. Мин болай эшлим: безнең классларда укучылар саны 20 дән аз гына артык. Классны ике группага бүлергә мөмкин. Группа җитәкчеләрен билгеләргә кирәк. Башта беренче группа укучылары үтелгән материалның эчтәлеген сөйли. Икенче группа укучылары аларга сораулар бирәләр, билгеләр куялар. Укытучы класс журналына, ә укучылар үз журналларына. Соңыннан икенче группа укучылары сөйли. Инде хәзер башта сөйләгән группа укучылары сораулар бирә, билге куя. Яңа материалны ныгыту өчен дә шул ук методик алымны кулланырга мөмкин. Дәрес ахырында укучыларга кайсы группа активрак эшләве игълан ителә.

Зачет системасын кулланганда укучылар дәресләрдә үтелгән материалларны онытмыйлар. Имтиханнарга әзерләнгәндә дә укучыларга җиңелрәккә туры килә, чөнки һәр зачет кечкенә генә имтихан инде ул. Уку елы башында ук программа буенча үткәреләчәк темаларның кайсылары буенча зачет тапшырырга тиешлекләре алдан ук билгеле булса, тагын да яхшырак. Зачет системасы укучыларга үтелгән материалны әйбәтрәк үзләштерергә ярдәм итә. Ләкин зачет системасы белән эшләү өчен вакыт та күбрәк кирәк.

Ахыр чиктә эшнең уңышы укытучының эзләнә, тормышның төрле өлкәләренә кагылышлы яңа мәгълүматларны гомумиләштерүенә һәм укучыларына җиткерә белүенә бәйле.

Т. ГОБӘЙДУЛЛИН.
Яңа Иглай урта мәктәбе тарих укытучысы.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

СИШӘМБЕ
10 СЕНТЯБРЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.00 Мультфильмнар.
17.30 «Җыр чишмәләре» М. Макаров.
18.05 «Редакциягә хат килде».
18.20 «Республика суверенитеты». Аны тормышка ашыру этаплары.
19.00 «Татарстан».
19.30 «Яшьлегемә кайта авылым». Яңа Чишмә районының К. Маркс исемендәге колхозында бер көн.
20.00 «Әлли-бәлли-бәү».

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 Мултфильм.
9.15 Концерт.
9.30 «Балалар сәгате».
10.30 «Йөремсәк кешеләр». 1фильм. «Уттан—ялкынга». 1 серия.
11.45 «Биржа» яңалыклары.
12.00 «ТЯХ».
12.15 «Иван Павлов». Хакыйкатьне эзләү». Нәфис фильм. 2 серия. «Хәл ителмәгән мәсьәлә».
16.25 Концерт.
16.55 Док. фильм.
17.25 «Чемпионнар белән бергә».
17.40 Балалар музыка клубы.
18.25 «Блокнот».
18.30 «ТЯХ».
18.45 Сәяси диалоглар.
19.45 Концерт.
19.55, 01.40 «Йөремсәк кешеләр». 1 фильм «Уттан—ялкынга». 2 серия.
21.00 Информацион программа.
21.40 Хоккей. Канада кубогы. Канада —СССР жыелма командалары.
00.10 Епископ Родзянко белән әңгәмәләр. 1 нче тапшыру.
00.35 «Чернобыль балалары—безнең балалар».
2.45 Киноконцерт.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Мультфильм.
9.20 Музыкаль телеабонемент.
10.00 Француз теле. 1 уку елы.
10.30 Ритмлы гимнастика.
11.00 Бизәкләребез.
12.15 К-2 тәкъдим итә.
13.00 Француз теле. 2 уку елы.
14.40 Док. фильм премьерасы.

ЧӘРШӘМБЕ
11 СЕНТЯБРЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

16.50 «Гашыйклар». Нәфис фильм.
18.15 «Белем» бәйрәменнән репортаж.
18.30 «ЭКО» студиясе. Татарстан предприятиеләренең тышкы икътисади эшчәнлеге.
19.00 «Татарстан».
19.30 «Р. Яхин романслары һәм җырлары». Э. Җәләлетдинов башкара.
20.05 «Әлли-бәлли-бәү».
20.15 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.05 Мультфильм.
9.25 Концерт.
9.55 Чемпионнар белән бергә.
10.10 Балалар музыка клубы.
10.55 «Йөремсәк кешеләр». «Уттан—ялкынга». 2 серия.
12.00 «ТЯХ».
12.10 Дөнья базарына ачкыч.
12.40 «Әти, әни һәм мин».
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Иван Павлов. Хакыйкатьне эзләү». 3 серия.
16.20 Концерт.
16.40 «Биржа очучысы».
16.50 Док. фильм.
17.30 Балалар сәгате.
18.30 «Блокнот».
18.35 «Планета».
19.20, 01.35 «Йөремсәк кешеләр». 2 нче фильм.
21.00 Информацион программа.
21.40 «Иске танышларның гаилә хроникасы». «Илья». 1 һәм 2 серияләр.
23.15 «ТЯХ».
23.30 Кинопанорама.
00.45 Епископ Родзянко белән әңгәмәләр. 2 нче тапшыру.
01.05 «Бию, бию, бию».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Мультфильм.
8.30 Хайваннар дөньясында.
10.00 Немец теле. 1 уку елы.
10.30 Концерт.
11.00 Бишенче тәгәрмәч.
13.30 Немец теле. 2 уку елы.
13.45 Телевизион нәфис фильм. «Тузбаш тажы». 2 серия.
14.55 «Балалар фәннәр академиясе. Музыка». 2 фильм.
23.00 Хәбәрләр.
23.20 «М. Шемякин. Вакыт һәм сәнгать турында».
23.50 Волейбол. Европа чемпионаты. Ирләр. Греция—СССР жыелма командалары.

ПӘНҖЕШӘМБЕ
12 СЕНТЯБРЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.00 Хореографик новеллалар. Фильм-балет.
18.15 Яшьләр иҗаты. Драматург Мансур Гыйләҗев.
19.00 «Татарстан».
19.30 Туры элемтә. Республикада сәяси һәм икътисади хәл турында. Тапшыруда ТССР вице-президенты В. Н. Лихачев, ТССР Премьер-Министры урынбасары Ф. Г. Хәмидуллин, ТССР Югары Советы Президиумы әгъзалары В. Г. Кобелев, Ф. Ш. Сафиуллин катнаша.
20.30 «Әлли-бәлли-бәү».
20.40 Нәфис фильм (АКШ).
22.35 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 Док. фильм.
9.20 Концерт.
9.50 «Йөремсәк кешеләр». Нәфис фильм. 2 нче фильм.
11.30 «МВД белешмәләре буенча».
11.45 Эшлекле курьер.
12.00 «ТЯХ».
12.15 Хоккей. Канада кубогы. Ярымфинал.
14.15 Телемикст.
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Иван Павлов. Хакыйкатьне эзләү». 4 серия.
16.20 Концерт.
17.00 Док. фильм.
17.30 Мультфильм.
17.40 «...16 га кадәрле һәм өлкәнрәк».
18.25 «Блокнот».
18.30 «ТЯХ».
18.45 «МВД белешмәләре буенча».
19.00 Хоккей. Канада кубогы. Ярымфинал.
21.00 Информацион программа.
21.40 «Уйна, гармун!».
23.15 «Карьера әлифбасы».
23.30 «ТЯХ».
01.00 Нәфис фильм.
02.35 «Эфирда—музыка».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Мультфильмнар.
8.50 Цирк аренасында.
9.30 Эрудитлар өчен күнегү.
10.00 Испан теле. 1 уку елы.
10.30 Ритмлы гимнастика.
11.00 Док. фильм.
12.30 Док. фильм.
13.00 Испан теле. 2 уку елы.
13.30 Нәфис телефильм. «Мин көтәрмен».
14.50 Телефильм.
22.10 Музыкаль коллекция.
23.20 «Алтын аю» халыкара турниры.
23.50 Волейбол. Европа чемпионаты. Ирләр. СССР—Германия жыелма командалары.

ҖОМГА
13 СЕНТЯБРЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.15 Барысын да белергә телим. Киножурнал.
17.25 Нәфис фильм.
19.00 «Татарстан».
19.30 «Җомга кән кич белән». Альманах.
20.00 «Әлли-бәлли-бәү».
20.30 Сарман районының Җәлил поселогы ансамбле чыгышы.
21.05 Реклама.
21.10 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.05 Док. фильм.
9.25 Мультфильм.
9.40 «...16 га кадәрле һәм өлкәнрәк».
10.25 «Иске танышларның гаилә хроникасы». «Илья». 1 һәм 2 серияләр.
12.00 «ТЯХ».
12.15 «Телемикст».
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Иван Павлов. Хакыйкатьне эзләү». 5 серия.
16.20 Концерт.
17.00 «Кеше һәм закон».
17.25 «Блокнот».
17.50 Хоккей. Ярымфинал. Канада кубогы.
21.00 Информацион программа.
21.40 «ВИД күрсәтә».
00.55 «Бию, бию, бию...»
01.25 Хоккей. Канада кубогы Ярымфинал.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Док. фильмнар.
8.45 Концерт.
9.35 Адам Смитның акча дөньясы.
10.15 Инглиз теле. 1 уку елы.
10.45 Концерт.
11.00 Док. фильм.
12.05 А. Рыбниковның «Подваллары һәм күкләре».
13.05 Инглиз теле. 2 уку елы.
13.35 Нәфис фильм. «Билгесез ханым».
21.15 Спорт программасы.
21.45 Ирекле комментарий.
22.00 Бишенче тәгәрмәч.

Норлат шәһәрендә яшәүче сөекле әниебез Зөмфирә Исмәгыйль кызы Гыйматованы 50 яшь тулуы белән котлыйбыз. Кадерле әниебезгә нык сәламәтлек, бәхет, тыныч тормыш телибез.

ТОРМЫШ ИПТӘШЕ, УЛЫ ҺӘМ КЫЗЫ.

x x x

Норлатта яшәүче әтиебез Харис Исмәгыйль улы Әхмәтвәлиевны туган көне белән котлыйбыз! Аңа бәхет, шатлык, кайгы-хәсрәтсез көннәр, саулык-сәламәтлек һәм әниебез белән озын, тигез гомер итүләрен телибез!

КЫЗЫ ИЛҺАМИЯ, КИЯВЕ МӨНИР, ОНЫКЛАРЫ.

Галимнәр ярдәме

Республикабыз нефтьчеләре металл коррозиясеннән зур зарар күрә. Моннан ничек котылырга? Бу мәсьәләне чишү өстендә «ТатНИПИнефть» институты коллективы киеренке иҗади эш алып бара. Алар әзерләгән проект белән металл торбаларны һәм промыселларда кулланыла торган техник-җиһазларның аерым детальләрен пыяла, полиэтилен, сумала һәм башка изоляция материаллары белән каплата торган 7 цех төзелде. Производствога кертелгән бу яңалык елына 10 миллион сум файда китерә.

БЕЛДЕРҮЛӘР

«Октябрьскагропромснаб» МТС базасына эшкә авыл хуҗалыгы машиналары буенча склад мөдире (айлык эш хакы—300 сум) кирәк.

Түбәндәге адрес белән мөрәҗәгать итәргә: Норлат шәһәре, Лесосклад урамы, 1. Телефон: 2—29—92.

x x x

Автовокзал бинасына урнашкан «Иверия» кафесына ашыгыч рәвештә эшкә аш пешерүче һәм җыештыручы кирәк. Түләү үзара килешү буенча.

Кафега мөрәҗәгать итәргә.

x x x

Норлат шикәр заводы шикәр җитештерү буенча автомат линияләр операторларын, технологик профессияләр эшчеләрен, слесарьларны, электромонтерларны, чөгендер хәзерләүче эшчеләрне, кагатчыларны, автомашина йөртүчеләрне, тракторчыларны, балта осталарын, ташчыларны, йөкчеләрне, транспортировщикларны, слесарь-сантехникларны, ТЭЦ пар казаннары операторларын, ТЭЦ пар турбиналары машинистларын эшкә чакыра.

Шулай ук белгечләрне хезмәт һәм аңа түләү бүлеге начальнигы, капиталь төзелеш бүлеге начальнигы, мастер вазифаларына эшкә чакыра.

Эшчеләрнең эш хакы 300 сумнан 500 сумга кадәр, ә белгечләрнеке 300—450 сум тәшкил итә.

Завод хезмәткәрләре ярдәмче хуҗалыкта җитештерелгән ит, үз производстволарыннан шикәр белән тәэмин ителәләр.

Ялгызларга тулай торактан урын бирелә. Гаилә тулай торагы төзелә башлады.

Заводта эшләүчеләрнең балалары өчен мәктәпкәчә балалар учреждениеләре бар.

Кадрлар бүлегенә мөрәҗәгать итәргә. Телефон: 2—18—68.

ИШЕТТЕГЕЗМЕ ӘЛЕ..

Китап дәвалый

Харьковтагы врачлар белемен күтәрү институтында китапларның кеше психикасына тәэсирен өйрәнү үзәге ачылды.

Бу ысул матур әдәбиятның кеше психикасына тәэсир итеп, аның организмындагы физиология һәм патологик процессларны үзгәртеп дәвалавына нигезләнә. Конкрет авыру өчен махсус сайлап алынган китаплар авыруның хәленә уңай йогынты ясый. Китаплар бигрәк тә неврозларны дәвалаганда әйбәт ярдәмче. Сүз уңаеннан әйткәндә, Хемингуэй язган барлык китаплар дару кебек тәэсир итә. Аның геройлары үзләре, бүтән кеше ярдәменнән башка башларына килгән бәлаләрне җиңеп чыгалар.

МӨХӘРРИР Ә. У. АБДУЛЛИН.

Учредитель: халык депутатларының Октябрь район Советы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу әле редакция фикере дигән сүз түгел.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге—2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Нурзия ФӘСХЕТДИНОВА җыйды. Римма ГАНИЕВА верстка ясады. Клара БОБКОВА басты. Корректор Зөлфия ВӘЛИЕВА.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.
Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 108. Тираж 3413.